

アイヌタイムズ

第 62 号

2015 年 6 月 30 日 (火) アイヌ語ペンクラブ

El AinuTimes n-ro 62 eldonita en la 30-a de junio 2015
aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Kapattat-ni kahunsyou (2)

(La ajnua [t.e. aina] lingvo)

Dai-60-gou ka ta an "Kapattatni kahunsyou" ka nukar yan.

Ne kahun ewen kur pirkare kou-arerugii kusuri or ta, ne kahun hopunpa ni-syuukan pakno etok wano, ne kusuri a=ku kor pirka kusuri ka an kusu, ne kusuri ani kahun ewen kur a=pirkare kuni, asinno kahun hembra to ta hopunpa oasi p neya ka a=eraman yak pirka ruwe ne.

Kapattatni kahun ramma 4 cup noski wano 5 cup atpake pakno hopunpa, korka 3 cup ta sirpopke kor naa tunasno hopunpa hi a=eraman ruwe ne.

Ramma akkari 3 cup ta sirpopke wa an yakun, tunasno kou-arerugii kusuri a=ku yak pirka nankor.

Kapattatni obana anakne, kahun hopunpa etok ta, hoskisakne hetukpa p ne ruwe ne.

Te pakno kansoku a=ki akusu, hoskisakne an saikou-kion poro yakun kahun-hisanryou ka poro hi a=eraman ruwe ne.

4 cup noski wano hampak to ka sirpopke kor, kapattatni kahun poronno hopunpa enitan pe ne ruwe ne.

Polenozo de japana blanka betulo 2

(Esperanto)

Volu ankaŭ vidi la artikolon "Polenozon de japana blanka betulo" en n-ro 60 de Aynutimes (kaj en n-ro 154 de Heroldo de HEL).

Inter kontraŭ-alergiaj medikamentoj inhibicii polenozon, troviĝas tiuj, kiuj efikas, kiam oni komencas preni ilin pli ol 2 semajnojn antaŭ la disflugo de poleno. Por inhibicii polenozon per la medikamentoj, gravas, ke oni antaŭvidu la tagon, kiam komencos disflugi la poleno.

La tago de poleno-ekdisflugo de japana blanka betulo estas inter la dua tagdeko de aprilo kaj la unua tagdeko de majo. Laŭ nia esploro iom post iom klariĝis, ke fruiĝas la komenca tago de poleno-disflugo, se estas varme en marto.

Se en marto estas pli varme ol en ordinara jaro, estas bone, ke oni frue prenu la medikamenton kontraŭ alergio.

La maskla floro de la blanka betulo formiĝas en la antaŭa somero, antaŭ ol la poleno disflugas.

Laŭ nia ĝisnuna observado klariĝas, ke la disflugokvanto de la poleno tendencas dependi de la plej alta tempereturo en lasta somero.

Post la dua tagdeko de aprilo, se varmaj tagoj sinsekvas dum kelkaj tagoj, tre povas esti, ke vigla poleno-disflugo de blanka betulo okazos baldaŭ.

Kapattatni obana hoskino hetespa p ne hike, kahun hopunpa hempak to ka etok wano, newaanpe poro wa hepoki p ne ruwe ne. (noka)

Ne hi ta kapattatni ham asinno hetukpa ruwe ne. Hoskino asir ham cupu wa an korka, sipirasa rapok ta, obana wano *kahun* hopunpa ruwe ne.

Noka: Kapattatni *obana*, asir ham

Newaanpe a=eraman yakun, kapattatni samake un paye=an ka somo ki no, tuyma uske ta kahun mak pak hopunpa ya ka a=eraman ruwe ne.

Te pakno kansoku a=ki wa ayne, sirpopke kor kapattatni kahun poronno hopunpa hi a=eraman ruwe ne.

Kusu, kunneywa tenki-yohou a=nukar akusu, kahun poronno hopunpa ya ka a=eraman easkay.

Ne kahunyou motoho ne an kapattatni-usi iteki ekaranke yan.

Sirpirka kor kahun poronno hopunpa nankor kusu, somo soyne=an wa, soy ta huton somo a=satke yak pirka. Neun ne yakka soyne=an kuni hi ne yakun, sikkotukkane neya masuku neya i=kotukka kor, amip ka kahun us niwkes pe a=numke kor a=mi yak pirka.

Kankyousyou kar hoken-sidou-manyuaru ka ta ene kampinuye hi; Yayan masuku neya sikkotukkane neya a=eywanke kor, a=etuhu or osma kahun sanbun-no-iti pakno pon wa, a=sikihi or osma kahun arkehe pakno pon ruwe

La maskla floro de la blanka betulo unue turnas sin supren, sed de antaŭ kelkaj tagoj de ekdisflugo de la poleno tiu pendiĝas grandiĝante. (Bildo)

Tiam la folioj nove aperas. Kaj antaŭaj novaj folioj ŝrumpis, sed dum la folioj nove aperas, la poleno ekdisflugas el la maskla floro.

Bildo: La maskla floro de la blanka betulo kaj ŝanĝiĝo de novaj folioj

Se vi scias tion, sen proksimiĝo al la betulo, de malprokime vi povas entute kompreni staton de ellasado de poleno.

Laŭ nia ĝisnuna observado klariĝis, ke la disflugokvanto de la poleno tendencas vaste ŝanĝiĝi kun temperaturo.

Tial se matene oni vidas veterprogonon en televido, oni povas konjekti, ĉu la disflugokvanto de la poleno estos multa aŭ ne.

Unue ne proksimiĝu al la planto kaŭzanta polenozon.

Kaj en bela vetero la poleno povas disflugi multe, tial oni laŭeble devas sin deteni de eliro kaj de sekigo de litaĵo ekstere. Se vi bezonas eliri, surmetu okulvitrojn, maskon kaj veston, al kiu malfacile algluiĝas poleno.

Laŭ la gvidilo por sanigado farita de Ministerio pri Medio, se oni uzas ordinaran maskon kaj okulvitrojn, la polenokvanto enirinta en nazon kaj okulojn fariĝas triono, kaj ĉirkaŭ duono respektive. Speciale se oni uzas maskon kaj

ne. Kasikeun, kahun-taisakuyou masuku neya sikkotukkane neya a=eywanke kor, a=etuhu or osma kahun rokubun-no-iti pakno pon wa, a=sikihi or osma kahun arkehe ka isam pakno pon ruwe ne.

A=kor cise or ta hosippa=an hi ta, cise onnay un kahun somo a=rura kuni, soyke ta

yaytuytuye=an wa kahun a=hacire yak pirka.

Orowano, sine zikken or wa, cise tumpu or un kyuukikou or ta firutaa a=kar kor, ne tumpu or osma kahun anak zyuubun-no-iti pakno pon hi a=eraman ruwe ne. Ne oruspe eci=kocanupkor hi ku=ki rusuy wa.

Tane kahunsyou a=aruska ka eaykap korka, tap uhunak, pirka kusuri a=kar ruwe ne.

Kapattatni kahun ewen kur ne yakka, ne kahun hopunpa suu-syuukan pakno etok wano kusuri ku kor, ne kahun hopunpa hi ta ne yakka apunno oka kuni ku=ramu.

Neyun poka, eci=unihi karankeno an zibi-inkou-ka isa eci=koramkor yak pirka!

[Sankou-siryou]

http://www.iph.pref.hokkaido.jp/charivari/2004_04/2004_04.htm (japane)

"Nani kapattatni ewen utar a=pa ruwe ne" (Gekkansi "Syaribari" 2004 pa 4 cup or ta a=kar kampisos)

Ne tyosya eese ruwe ne kusu, tanpe ku=kocanupkor wa tan kizi ku=nuye ruwe ne. Iyayraykere.

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.

Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),

2300 enoj 4 numere (ajnua kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.

La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,

Adreso: HAMADA Takaŝi

1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,

e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),

okulvitrojn protektajn kontraŭ polenozo, la polenokvanto fariĝas sesono, kaj malpli ol duono respektive. Do ni rekomendas, ke vi utiligu ilin.

Kiam oni revenas hejmen kaj eniras en la domon, gravas, ke oni forigu polenon ekstere kaj ne enportu ĝin en la ĉambron.

Kaj laŭ nia eksperimento, la polenokvanto enirinta en ĉambron, en kiu oni instalas filtrilon ĉe aerenlasa aperturo, estis malpli ol dekonono de la kvanto en ĉambro sen filtrilo. Ĉu vi ne ŝatas instali filtrilon ankaŭ en via hejmo?

Ankoraŭ oni ne fiksis kuracmetodon por plena resanigo de polenozo, sed lastatempe oni ekspluatas kaj produktas pli bonajn medikamentojn.

Eĉ malsanuloj pro betula polenozo povas farti relative komforte, se ili prenis medikamenton kelkajn semajnojn antaŭ komenco de polenodisflugo.

Konsultu proksiman kuraciston de otorinologo kaj aliaj laŭeble frue.

La citita TTT-ejo estas jene:

"Ŝirakaba kahunŝoo no kisecu ŭa moo sugu desu (Baldaŭ venos la sezono de polenozo kaŭze de japana blanka betulo)" (La monata gazeto "Syaribari" N-ro 16, la aprilo de 2004, verkita de TAKEUĈI Ŝinji)

Laŭ la permeso de la aŭtoro pri mia cito en Esperanto, mi tradukis ĉi tiun artikolon.

TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi koi hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp

e-poŝto: (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.

2. *Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.*

3. *La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.*

4. *Verda litero estas Esperanta.*